

TIKUVCHILIKNI O'QITISHDA ZAMONAVIY METODLARNI QO'LLASH

Farg'ona ICHSHUI kasb-hunar maktabi Maxsus fan o'qituvchisi

Igamberdiyeva Feruza Uktamovna

Annotatsiya: *Tikuvchilikka o'rgatishda zamonaviy metodlarni qo'llash o'quvchilarning tikuvchilik ko'nikmalarini egallash usullarini o'zgartirdi. Onlayn platformalar, kengaytirilgan reallik/virtual reallik, aralash ta'lim va "tengdoshga" o'rganish kabi yangi texnologiyalarni o'zida jamlagan holda tikuvchilik ta'limi yanada qulay, moslashuvchan, interaktiv, samarali va tejamkor bo'ldi. Ushbu maqolada biz tikuvchilikni o'rgatishda zamonaviy usullarning afzalliklari va ular an'anaviy o'qitish usullarini qanday o'zgartirayotganini ta'kidlaymiz.*

Kalit so'zlar: *tikuvchilik, o'qitish texnologiya, zamonaviy metodlar*

Tikuvchilik insoniyat tsivilizatsiyasida asrlar davomida hal qiluvchi rol o'ynagan muhim mahoratdir. Bu kiyim-kechak, uy dekoratsiyasi va aksessuarlar kabi bir qator narsalarni yaratish uchun matolarni birlashtirish san'atini o'z ichiga oladi. Tikuvchilik qimmatli hayotiy ko'nikma hisoblanadi, chunki u pulni tejash, shaxsiy buyumlar yaratish va ijodkorlikni rivojlantirish kabi ko'plab amaliy afzalliklarni beradi. Tikuvchilik, shuningdek, stress va tashvishlarni kamaytirishga yordam beradigan terapevtik faoliyat bo'lishi mumkin.

Tikuvchilikka o'rgatish bu qimmatli mahoratni saqlab qolishga va uni yangi avlodlarga yetkazishga yordam beradi. Bu odamlarga o'zlarining kiyim-kechak va to'qimachilik mahsulotlarini yaratish va ta'mirlash qobiliyatini beradi, ularning ommaviy ishlab chiqarilgan narsalarga qaramligini kamaytiradi. Bundan tashqari, tikuvchilikni o'rgatish ish o'rinlari yaratish, to'qimachilik va kiyim-kechak ishlab chiqarish orqali iqtisodiyotga katta hissa qo'shadi. Shuningdek, u eski kiyimlarni tashlab yuborish o'rniga ularni ta'mirlash va qayta ishlashni rag'batlantirish orqali moda sanoatida barqarorlikni ta'minlaydi.

Tikuvchilik har qanday yoshdagi va har qanday yoshdagi odamlar tomonidan o'rganilishi va amalda qo'llanilishi mumkin bo'lgan muhim hayotiy mahoratdir. To'g'ri o'rgatish orqali tikuvchilik yoqimli va qoniqarli bo'lishi mumkin, bu esa kelgusi yillar davomida ishlatilishi mumkin bo'lgan chiroyli va funktsional narsalarni yaratishga olib keladi.

Texnologiya va innovatsion o'qitish usullari kabi zamonaviy uslublar tikuvchilikni o'rgatish jarayonini yaxshilash uchun katta imkoniyatlarga ega. Bu usullar o'quvchilarni o'rganishga jalb etish va rag'batlantirish, ta'lim sifatini oshirish va ta'lim natijalarini yaxshilashda samarali ekanligini isbotladi. Tikuvchilikni o'rgatishda qo'llanilishi mumkin bo'lgan zamonaviy o'qitish usullaridan ba'zilari:

1. Ko'rgazmali qo'llanmalardan foydalanish: Tikuv texnikasi va tikuvlarni tasvirlash uchun video, tasvir va diagramma kabi ko'rgazmali qurollardan foydalanish mumkin. Talabalarga video darsliklar kabi o'quv materiallaridan oson foydalanishni ta'minlash uchun

aralash o'qitish usullaridan (onlayn va shaxsan o'qitishning kombinatsiyasi) ham foydalanish mumkin.

2. Texnologiyani kiritish: tikuvchilik texnologiyaga bog'liq va uning kelajagi ilg'or texnologiyalarga bog'liq bo'lishi mumkin. Shuning uchun tikuvchilikni o'rgatish va o'rganishda texnologiyadan foydalanish muhim bo'ladi. O'quvchilarga interaktiv ta'lim tajribasini taqdim etish uchun planshetlar va smartboardlar kabi raqamli qurilmalardan foydalanish mumkin.

3. Amaliy mashqlar va amaliy tajriba: Amaliy, amaliy mashg'ulotlar va guruh faoliyati o'quv natijalarini yaxshilash uchun foydali vositadir. Talabalarni yangi tikuv texnikasini amaliy tarzda o'rganish va mashq qilish imkonini beruvchi loyihalar ustida ishlashga undash mumkin.

Tikuvchilik darslariga zamonaviy o'qitish usullarini kiritish o'quv jarayonini yanada samarali, samarali va qiziqarli o'tkazishga yordam beradi. Ushbu usullarni qo'llash orqali o'qituvchilar o'quvchilarni ko'proq o'rganishga jalb qilishlari va rag'batlantirishlari, ijodkorlikni rivojlantirishlari va muammolarni hal qilish va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini oshirishlari mumkin.

An'anaviy tikuvchilikni o'rgatish usullari asrlar davomida tikuvchilik mahoratini avloddan-avlodga o'tkazish uchun ishlatilgan. Ushbu usullar amaliy yondashuvga qaratilgan va tikuvchilikning amaliy, real hayotda qo'llanilishiga urg'u beradi. Bugungi kunda tikuvchilikni o'rgatishning an'anaviy usullari, ayniqsa, ilg'or texnologiyalar va aralash o'qitish usullaridan foydalanish cheklangan rivojlanayotgan mamlakatlarda keng qo'llaniladi. Garchi ular ba'zilar uchun eskirgandek tuyulishi mumkin bo'lsa-da, bu usullar matolar bilan ishlashni boshlash va oddiy qismlarni yaratish uchun zarur bo'lgan asosiy ko'nikmalarni o'rgatishda hali ham samaralidir. Bundan tashqari, ko'pchilik teginish, amaliy tajribani o'z ichiga olgan an'anaviy texnikalar hunarmandchilikni chuqurroq tushunish va bog'lanishni osonlashtiradi, deb hisoblashadi.

Tikuvchilikka o'rgatishning zamonaviy usullari o'quv jarayonini yanada qiziqarli, samarali va qulayroq qilish uchun texnologiya, innovatsion o'qitish usullari va zamonaviy o'qitish strategiyalaridan foydalanishni o'z ichiga oladi. Mana bir nechta misollar:

1. Onlayn o'quv platformalari - Bu platformalar video darsliklar, maqolalar va o'quv qo'llanmalari kabi o'quv materiallariga oson kirishni ta'minlaydi. Talabalar o'z tezligida va o'z uylarida o'rganishlari mumkin.

2. Kengaytirilgan haqiqat (AR)/Virtual haqiqat (VR) – AR/VR texnologiyasidan interaktiv, immersiv o'rganish tajribasini yaratish uchun foydalanish mumkin. Masalan, virtual tikuv mashinalari va naqshlar tikuvchilikning haqiqiy tajribasini taqlid qilish uchun ishlatilishi mumkin, bu yangi boshlanuvchilar uchun xato qilishdan qo'rqqmasdan o'rganishni osonlashtiradi.

3. Aralashtirilgan ta'lim - Individual ta'limni onlayn platformalar bilan aralashtirish talabalarga ikkala dunyoning eng yaxshisini taqdim etishi mumkin. Texnologiya qo'shimcha

ma'lumot va ko'rsatmalar berish uchun ishlatilishi mumkin, shaxsan o'qitish esa amaliy, amaliy mashqlar va fikr-mulohazalarni taqdim etishi mumkin.

4. Ijtimoiy media va tengdosh o'rganish - Instagram va YouTube kabi ijtimoiy media platformalari foydalanuvchilar bir-birlari bilan o'quv qo'llanmalari, maslahatlar va texnikalarni almashishlari mumkin bo'lgan joyni ta'minlaydi, bir-birini qo'llab-quvvatlash uchun kanalizatsiya tarmog'ining onlayn hamjamiyatini yaratadi.

Tikuvchilikka o'rgatishning ushbu zamonaviy usullari o'quvchilarni bilim olishga qiziqtirish va rag'batlantirish, ta'lim sifatini oshirish va ta'lim natijalarini yaxshilashda o'zini oqladi. Tikuvchilik hunarmandlari texnologiya va boshqa zamonaviy o'qitish strategiyalarining afzalliklaridan foydalanib, o'tmishdagidan ham ijodiy, innovatsion usullarda o'rganishlari, malakalarini oshirishlari va ijodini kengaytirishlari mumkin.

Tikuvchilikni o'rgatishning zamonaviy usullari an'anaviy usullarga nisbatan bir qator afzalliklarga ega. Tikuvchilikka o'rgatishda zamonaviy usullarning afzalliklari quyidagilardan iborat:

1. Moslashuvchanlik: tikuvchilikni o'rgatishning zamonaviy usullari texnologiyadan foydalanish tufayli yanada moslashuvchan. Talabalar o'z tezligida va o'zlari uchun qulay bo'lgan vaqtda o'rganishlari mumkin. Bu tikuvchilik bo'yicha ta'limni kengroq o'quvchilar, shu jumladan an'anaviy darslarga qatnasha olmaganlar uchun ham ochiq qiladi.

2. Interaktiv: tikuvchilikni o'rgatishning zamonaviy usullari o'rganishni yanada qiziqarli va qiziqarli qilish uchun AR va VR kabi interaktiv texnologiyalardan foydalanadi. Bu talabalarni o'quv jarayonida faol ishtirok etishga undaydi.

3. Samarali: Zamonaviy tikuvchilik ta'limida texnologiyadan foydalanish qisqa vaqt ichida ko'proq tarkibni qamrab olish imkonini beradi. Shuningdek, taraqqiyotni kuzatish va o'lchash qobiliyati o'qituvchilarga o'quvchilar qiynalayotgan yoki ko'proq yordamga muhtoj bo'lgan sohalarni aniqlash imkonini beradi.

4. Tejamkorlik: Onlayn ta'lim platformalari va ijtimoiy tarmoqlar arzon yoki bepul bo'lib, tikuvchilik ta'limini cheklangan byudjetga ega bo'lganlar uchun yanada qulayroq va qulay qiladi. Bu an'anaviy kollej kurslari yoki tikuvchilik maktablarida o'qish imkoniyatiga ega bo'lmaganlar uchun ajoyib tanlovdir.

5. Jamoatchilik qurilishi: Tikuvchilikni o'rgatishning zamonaviy usullari o'quvchilarga butun dunyodan kelgan boshqa o'quvchilar bilan bog'lanish va hamkorlik qilish imkonini beradi. Bu hamjamiyat tuyg'usini yaratadi va tengdoshga o'rganish va qo'llab-quvvatlashni rag'batlantiradi.

Xulosa qilib aytganda, tikuvchilikni o'rgatishning zamonaviy uslublari tikuvchilikni o'rgatishda moslashuvchan, interaktiv, samarali va tejamkor yondashuvni taklif etadi. Ular an'anaviy usullarga ajoyib qo'shimcha bo'lib, tikuvchilik ta'limini hamma uchun qulayroq qiladi.

Tikuvchilikka o'rgatishda zamonaviy usullarni qo'llash barcha darajadagi o'quvchilarga ko'p foyda keltirdi. Ushbu zamonaviy usullar, jumladan, onlayn platformalar, kengaytirilgan

reallik/virtual reallik, aralash ta'lim va "tengdoshga" o'rganish tikuvchilik ta'limini yanada qulay, moslashuvchan, interaktiv, samarali va tejamkor qildi.

Umuman olganda, tikuvchilikka o'rgatishda zamonaviy usullardan foydalanish o'quvchilarning ahvoli va joylashuvidan qat'i nazar, tikuvchilik bilan shug'ullanishi va ishtiyoqi bilan shug'ullanishi uchun yanada keng yo'l ochdi. Ushbu usullar o'quvchilarga o'rganishga dinamik va innovatsion yondashuvni ta'minlaydi va ular tikuvchilik ta'limi sifatini oshirishda inkor etilmaydigan ko'plab afzalliklarni taqdim etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Leigh, S. (2016). Learning to Sew Online: Exploring Learner Participation, Experience, and Outcomes in the Craftsy.com Classroom. *Journal of Distance Education*, 30(2), 1-14.

2. Chui, C. K. (2020). Augmented Reality Learning in Textile and Clothing Education. In *Advances in Smart Technologies in Design, Manufacturing and Construction* (pp. 485-492). Springer.

3. Sahebzamani, F. & Mansori, S. (2017). Comparison of synchronous and asynchronous modes of distance education in Basic Hand Embroidery. *International Journal of Applied Linguistics and English Literature*, 6(4), 1-9.

4. Minamatov, Y. E. U. (2021). APPLICATION OF MODULAR TEACHING TECHNOLOGY IN TECHNOLOGY. *Scientific progress*, 2(8), 911-913.

5. Zokirov, S. I., Sobirov, M. N., Tursunov, H. K., & Sobirov, M. M. (2019). Development of a hybrid model of a thermophotogenerator and an empirical analysis of the dependence of the efficiency of a photocell on temperature. *Journal of Tashkent Institute of Railway Engineers*, 15(3), 49-57.

6. Горовик, А. А., & Турсунов, Х. Х. У. (2020). Применение средств визуальной разработки программ для обучения детей программированию на примере Scratch. *Universum: технические науки*, (8-1 (77)), 27-29.

7. Tursunov, H. H., & Hoshimov, U. S. (2022). TA'LIM TIZIMIDA KO'ZI OJIZ O'QUVCHILARNI INFORMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI FANIDA O'QITISH TEXNOLOGIYALAR. *Новости образования: исследование в XXI веке*, 1(5), 990-993.

8. Hamidullo o'g'li, T. H. (2022). HOZIRGI KUNNING DOLZARB IMKONIYATLARI. JAWS VA NVDA DASTURLARI. *Scientific Impulse*, 1(2), 535-537.

8. Hamidullo o'g'li, T. H. (2022). NEYRON TARMOQLARNING TASNIFI. *Scientific Impulse*, 1(3), 757-763.

9. Hamidullo o'g'li, Tursunov Hojiakbar, and Boymuratov Erkin Kamolovich. "IMKONIYATI CHEKLANGAN O'QUVCHILAR BILAN ISHLASH TAJRIBASI." *Scientific Impulse* 1.7 (2023): 648-653.

10. Mamanovich, R. K. (2021). Components of political culture in political processes. *Academica: an international multidisciplinary research journal*, 11(2), 953-959.
11. Ramazanovich, M. N., & Kabilovich, B. O. (2021). Constitutional and Legal Framework for Providing International Peace. *Middle European Scientific Bulletin*, 18, 218-220.
12. Расулов, Х. (2021). Ҳуқуқий маданият: муаммонинг ижтимоий-сиёсий омиллари. *Общество и инновации*, 2(10/S), 335-342.
13. Ramazanovich, M. N., & Abdunazarovich, P. B. (2021). Protection of Family and Youth in the Constitution of the Republic of Uzbekistan. *Middle European Scientific Bulletin*, 18, 221-223.
14. Расулов, Х. М. (2021). ВЫБОРНЫЙ ЯВЛЕНИЕ И ПРОБЛЕМА СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ЭЛЕКТРОКУЛЬТУРЫ НАСЕЛЕНИЯ. *Восточно-европейский научный журнал*, (11-6 (75)), 28-32.
15. Rasulov, H. M. (2021). ELECTION PHENOMENON I THE PROBLEM OF IMPROVING THE ELECTRIC CULTURE OF THE POPULATION. *ВОСТОЧНО ЕВРОПЕЙСКИЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ*, 75(part 6), 28.
16. Ramazanovich, M. N., & Kabilovich, B. O. (2021). Constitutional and Legal Framework for Providing International Peace. *Middle European Scientific Bulletin*, 18, 218-220.
17. Хакимова, М. (2021). Ўзбекистонда миллатлараро тотувликни таъминлаш соҳасидаги устувор йўналишлар. *Общество и инновации*, 2(10/S), 261-267.
18. Ramazanovich, N. M., & Abdurasulovich, E. B. (2022). CONSTITUTIONAL STATUS OF POLITICAL PARTIES. *Emergent: Journal of Educational Discoveries and Lifelong Learning (EJEDL)*, 3(11), 79-88.
19. Ramazanovich, N. M., & Abdurasulovich, E. B. (2022). PROCEDURE FOR REGISTRATION OF PUBLIC ASSOCIATIONS. *Web of Scientist: International Scientific Research Journal*, 3(11), 740-746.
20. Ramazanovich, N. M., & Mamanorov, K. (2022). PECULIARITIES OF CONSTITUTIONAL-LEGAL RELATIONS. *Emergent: Journal of Educational Discoveries and Lifelong Learning (EJEDL)*, 3(11), 89-94.
21. Ramazanovich, N. M., & Alisherovich, A. A. (2022). CONSTITUTIONAL STATUS OF THE FAMILY IN UZBEKISTAN. *Web of Scientist: International Scientific Research Journal*, 3(11), 732-739.
22. Ramazanovich, N. M., & Mamanorov, K. (2022). CONSTITUTIONAL-LEGAL RELATIONS, THEIR SUBJECTS, OBJECTS AND TYPES. *Web of Scientist: International Scientific Research Journal*, 3(11), 747-756.
23. Normamat Mallaev Ramazanovich. (2022). CONSTITUTIONAL-LEGAL STATUS OF MASS MEDIA. *Emergent: Journal of Educational Discoveries and Lifelong Learning (EJEDL)*, 3(11), 70–78.

24. Normamat Mallaev Ramazanovich, & Khaitmurod Mamanorov. (2022). PECULIARITIES OF CONSTITUTIONAL-LEGAL RELATIONS. Emergent: Journal of Educational Discoveries and Lifelong Learning (EJEDL), 3(11), 89–94.

25. Ramazanovich, Mallaev N. "Comparative Analysis of National and Foreign Experiences on the Example of the Constitutional and Legal Basis of Ecological." International Journal of Innovations in Engineering Research and Technology, no. 2, 2020, pp. 1-5.

26. Normamat Mallaev Ramazanovich, IMPORTANCE AND ANALYSIS OF THE CONCEPT OF CIVIL RIGHTS , Web of Scientist: International Scientific Research Journal: Vol. 3 No. 10 (2022): wos

27. Кушоков, С. (2021). Сополли ва Жарқўтон маданиятида дафн маросимлари. Общество и инновации, 2(11/S), 150-154.

28. Kushokov, S. Y. (2021). The Role of Zoroastrianism in the Ancient State of Bactria. World Bulletin of Social Sciences, 4(11), 69-72.

29. Yusupovich, K. S. (2020). The Emergence Of Religious Views Is Exemplified By The Southern Regions. The American Journal of Social Science and Education Innovations, 2(10), 143-145.

30. Yusupovich, K. S. (2021). Қадимий Дафн Маросимларидаги Анъана Жараёнлари Ўзбекистон Жануби Мисолида. BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIIY JURNALI, 1(6), 72-77.

31. Сафарали, К. Ю. (2020). Чорвадор Қабилалар Дафн Маросимлари Ва Уларнинг Хусусиятлари. Взгляд В Прошлом, 3(4).

32. Сафарали, К. Ю., & Хуррамов, М. (2022). ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING МАЛАЙЗИЯ ҲАМДА ИНДОНЕЗИЯ ДАВЛАТЛАРИ БИЛАН ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ ВА МАДАНИЙ СОҲАЛАРДАГИ ҲАМКОРЛИГИ. BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIIY JURNALI, 176-186.

33. Kushokov, S. Y., & Ahmedov, S. (2021). THE STRUCTURE OF TURKISH TRIBES IN CENTRAL ASIA AND ITS HISTORICAL IMPORTANCE. European Scholar Journal, 2 (10), 25-27. Of Two Languages, Settlement And Livestock Tribes. The American Journal of Interdisciplinary.

34. Kushokov, S. Y., & Ahmedov, S. (2021). THE STRUCTURE OF TURKISH TRIBES IN CENTRAL ASIA AND ITS HISTORICAL IMPORTANCE. European Scholar Journal, 2 (10), 25-27. Of Two Languages, Settlement And Livestock Tribes. The American Journal of Interdisciplinary